ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 10ης Απριλίου 2003 *

Στην υπόθεση C-142/00 P,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον T. van Rijn, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

υποστηριζόμενη από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την L. Bernheim, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

και από το

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενο από τους J. Huber και G. Houttuin,

παρεμβαίνοντες κατ' αναίρεση,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

που έχει ως αντικείμενο αναίρεση που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 10 Φεβρουαρίου 2000 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τρίτο τμήμα) στις υποθέσεις Τ-32/98 και Τ-41/98, Nederlandse Antillen κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. II-201), με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου οι άλλοι διάδικοι είναι

η **Nederlandse Antillen,** εκπροσωπούμενη από τους M. M. Slotboom και P. V. F. Bos, advocaten, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

και

το **Βασίλειο της Ισπανίας,** εκπροσωπούμενο από την N. Díaz Abad, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνον πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet, πρόεδρο τμήματος, R. Schintgen, C. Gulmann, Β. Σκουρή και F. Macken (εισηγήτρια), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: M.-F. Contet, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 27ης Ιουνίου 2002,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2002,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Απριλίου 2000, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του

Οργανισμού ΕΚ του Δικαστηρίου, αναίρεση κατά της αποφάσεως την οποία εξέδωσε στις 10 Φεβρουαρίου 2000 το Πρωτοδικείο στις υποθέσεις Τ-32/98 και Τ-41/98, Nederlandse Antillen κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. II-201, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), και με την οποία το Πρωτοδικείο ακύρωσε του κανονισμούς (ΕΚ) 2352/97 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1997, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για την εισαγωγή ρυζιού που προέρχεται από υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΕΕ L 326, σ. 21), και 2494/97 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1997, για την έκδοση πιστοποιητικών εισαγωγής ρυζιού που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 1006 καταγωγής υπερποντίων χωρών και εδαφών, στο πλαίσιο των ειδικών μέτρων που καθιερώθηκαν από τον κανονισμό 2352/97 (ΕΕ L 343, σ. 17).

2 Η Nederlandse Antillen (Ολλανδικές Αντίλλες) και το Βασίλειο της Ισπανίας, αντιστοίχως προσφεύγουσα και παρεμβαίνον πρωτοδίκως, κατέθεσαν υπομνήματα.

3 Με διατάξεις του Προέδρου της 23ης Νοεμβρίου 2000, επετράπη στη Γαλλική Δημοκρατία και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως να παρέμβουν υπέρ των αιτημάτων της Επιτροπής. Οι ανωτέρω κατέθεσαν υπομνήματα.

Το νομικό πλαίσιο

Η Συνθήκη ΕΚ

4 Κατά το άρθρο 3, στοιχείο ρ', της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο σ', ΕΚ), η δράση της Κοινότητας περιλαμβάνει τη σύνδεση με τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (στο εξής: ΥΧΕ), με σκοπό την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών και την προώθηση με κοινή προσπάθεια της οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως.

5 Κατά το άρθρο 227, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 299, παράγραφος 3, ΕΚ), για τις ΥΧΕ που αναφέρονται στο παράρτημα IV της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, παράρτημα II ΕΚ) ισχύει το ιδιαίτερο καθεστώς συνδέσεως που ορίζεται στο τέταρτο μέρος της Συνθήκης. Οι Ολλανδικές Αντίλλες μνημονεύονται στο εν λόγω παράρτημα.

6 Το τέταρτο μέρος της Συνθήκης ΕΚ, με τίτλο «Η σύνδεση των υπερποντίων χωρών και εδαφών», περιλαμβάνει ιδίως τα άρθρα 131 (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 182 ΕΚ), 132 (νυν άρθρο 183 ΕΚ), 133 (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 184 ΕΚ), 134 (νυν άρθρο 185 ΕΚ) και 136 (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 187 ΕΚ).

7 Δυνάμει του άρθρου 131, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης, η σύνδεση των ΥΧΕ με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποσκοπεί στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής αναπτύξεως των ΥΧΕ και στη δημιουργία στενών οικονομικών σχέσεων μεταξύ αυτών και της Κοινότητας στο σύνολό της. Σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στο προοίμιο της Συνθήκης ΕΚ, η σύνδεση οφείλει κατά πρώτο λόγο να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των κατοίκων των ΥΧΕ και να προάγει την ευημερία τους, ώστε να οδηγηθούν στην οικονομική, κοινωνική και μορφωτική ανάπτυξη που επιδιώκουν.

8 Το άρθρο 132, παράγραφος 1, της Συνθήκης ορίζει ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στις εμπορικές τους συναλλαγές με τις ΥΧΕ το καθεστώς που διέπει τις μεταξύ τους σχέσεις δυνάμει της Συνθήκης.

9 Το άρθρο 133, παράγραφος 1, της Συνθήκης προβλέπει ότι τα καταγόμενα από τις ΥΧΕ εμπορεύματα ωφελούνται, κατά την εισαγωγή στα κράτη μέλη, από την καθολική κατάργηση των δασμών που συντελείται σταδιακά μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης.

10 Σύμφωνα με το άρθρο 134 της Συνθήκης, αν, κατά την εφαρμογή του άρθρου 133, παράγραφος 1, της Συνθήκης, το ύψος των δασμών που ισχύουν κατά την εισαγωγή εντός μιας ΥΧΕ για τα εμπορεύματα που προέρχονται από τρίτη χώρα είναι ικανό να προκαλέσει εκτροπές από την κατεύθυνση του εμπορίου εις βάρος κράτους μέλους, το κράτος αυτό δύναται να ζητήσει από την Επιτροπή να προτείνει στα άλλα κράτη μέλη τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της καταστάσεως αυτής.

11 Το άρθρο 136 της Συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα, με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε στα πλαίσια της συνδέσεως των ΥΧΕ με την Κοινότητα και τις αρχές της Συνθήκης, θεσπίζει τις λεπτομερείς διατάξεις και τη διαδικασία για τη σύνδεση των ΥΧΕ με την Κοινότητα.

Η απόφαση 91/482/ΕΟΚ

12 Δυνάμει του άρθρου 136 της Συνθήκης, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 25 Ιουλίου 1991, την απόφαση 91/482/ΕΟΚ, σχετικά με τη σύνδεση των υπερποντίων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΕ L 263, σ. 1, στο εξής: απόφαση ΥΧΕ).

13 Κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΥΧΕ, τα προϊόντα καταγωγής ΥΧΕ εισάγονται στην Κοινότητα άνευ δασμών και φόρων ισοδυνάμου αποτελέσματος.

14 Το άρθρο 102 της αποφάσεως ΥΧΕ προβλέπει ότι η Κοινότητα δεν επιβάλλει ποσοτικούς περιορισμούς ή μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος στις εισαγωγές προϊόντων καταγωγής ΥΧΕ.

15 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, του παραρτήματος ΙΙ της αποφάσεως ΥΧΕ, όταν προϊόντα εξ ολοκλήρου παραγόμενα στην Κοινότητα ή στα κράτη ΑΚΕ (κράτη Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού) υφίστανται κατεργασίες ή μεταποιήσεις στις ΥΧΕ, θεωρούνται ότι έχουν εξ ολοκλήρου παραχθεί στις ΥΧΕ.

16 Κατά παρέκκλιση από την αρχή του άρθρου 101, παράγραφος 1, το άρθρο 109, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΥΧΕ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα διασφαλίσεως «[α]ν η εφαρμογή της [εν λόγω] αποφάσεως προκαλεί σοβαρές διαταραχές σε τομέα οικονομικής δραστηριότητας της Κοινότητας ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών ή θέτει σε κίνδυνο την εξωτερική οικονομική τους σταθερότητα, ή αν δημιουργούνται δυσκολίες, οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν επιδείνωση σε τομέα δραστηριοτήτων της Κοινότητας ή περιφέρειας αυτής».

17 Κατά το άρθρο 109, παράγραφος 2, για την εφαρμογή της παραγράφου 1, πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα τα μέτρα που δημιουργούν τις ελάχιστες διαταραχές στη λειτουργία της συνδέσεως και της Κοινότητας. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα απολύτως αναγκαία όρια για την αντιμετώπιση των δυσχερειών που ανακύπτουν.

Ο κανονισμός 2352/97

18 Από την πρώτη, δεύτερη και έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2352/97 προκύπτει ότι, δεδομένου ότι τα μέτρα διασφαλίσεως κατά την εισαγωγή ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ τα οποία είχαν θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΚ) 1036/97 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1997 (ΕΕ L 151, σ. 8), έληγαν στις 30 Νοεμβρίου 1997, η Επιτροπή, προκειμένου, ιδίως να αποφευχθεί η πρόκληση σοβαρών διαταραχών, ήδη από την 1η Δεκεμβρίου 1997, στην κοινοτική αγορά του ρυζιού κατά την περίοδο εμπορίας 1997/1998 λόγω της εισαγωγής σημαντικών ποσοτήτων ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ, έκρινε σκόπιμο να θεσπίσει, από 1ης Δεκεμβρίου 1997, ένα καθεστώς επιτηρήσεως των εισαγωγών καταγωγής ΥΧΕ.

19 Η έβδομη και η όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2352/97 έχουν ως εξής:

«[Εκτιμώντας] ότι οι ολλανδικές αρχές ανακοίνωσαν στην Επιτροπή απόφαση των υπουργών οικονομίας και χρηματοπιστωτικών θεμάτων των Ολλανδικών Αντιλλών, με την οποία θεσπίζεται ελάχιστη τιμή στην εξαγωγή ρυζιού καταγωγής των Ολλανδικών Αντιλλών προς την Κοινότητα, κατά την έννοια του παραρτήματος ΙΙ της απόφασης [ΥΧΕ]· ότι το μέτρο αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στην πρόληψη των διαταραχών της ευαίσθητης κοινοτικής αγοράς·

ότι, ωστόσο, το μέτρο αυτό που περιορίζεται εξάλλου σε [μία] ΥΧΕ δεν είναι μέτρο που μπορεί να καταστήσει αναγκαίο τον έλεγχο της κοινοτικής αγοράς του ρυζιού, για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω».

20 Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 2352/97, «[α]πό την 1η Δεκεμβρίου 1997, οι εισαγωγές στην Κοινότητα ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ, που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 1006 και είναι απαλλαγμένες από τους τελωνειακούς δασμούς, υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού».

21 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 4, του κανονισμού 2352/97, «το ποσό της εγγύησης που αφορά τα πιστοποιητικά εισαγωγής είναι ίσο με το 50 % του τελωνειακού δασμού που υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) 3072/95 του Συμβουλίου [...], που ισχύει την ημέρα της κατάθεσης της αίτησης».

22 Το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 2352/97 ορίζει τα ακόλουθα:

«Όταν οι αιτούμενες ποσότητες υπερβαίνουν το μηνιαίο όγκο των 13 300 τόνων ρυζιού, εκφρασμένες σε ισοδύναμο αποφλοιωμένου ρυζιού, και με βάση αξιολόγηση της κατάστασης της κοινοτικής αγοράς, αν η υπέρβαση αυτή είναι σε θέση να προκαλέσει αισθητές διαταραχές στην εν λόγω αγορά, η Επιτροπή εντός προθεσμίας δέκα εργάσιμων ημερών από την ημέρα της υπέρβασης:

— καθορίζει ένα ποσοστό μείωσης που εφαρμόζεται σε κάθε μία από τις αιτήσεις που κατατέθηκαν την ημέρα της υπέρβασης,

— απορρίπτει τις αιτήσεις που κατατέθηκαν μετά την ημέρα της υπέρβασης,

— αναστέλλει την κατάθεση των νέων αιτήσεων για τον τρέχοντα μήνα.»

23 Ο κανονισμός 2352/97, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 1997, ίσχυε έως τις 31 Ιανουαρίου 1998.

Ο κανονισμός 2494/97

24 Το άρθρο 2 του κανονισμού 2494/97 ορίζει ότι «[δ]εν δίδεται συνέχεια στην έκδοση των πιστοποιητικών εισαγωγής στο πλαίσιο του καθεστώτος που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) 2352/97 για ρύζι και θραύσματα ρυζιού του κωδικού ΣΟ 1006 που υποβάλλονται από τις 3 Δεκεμβρίου 1997».

25 Κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 2494/97, «[η] υποβολή των αιτήσεων χορηγήσεως πιστοποιητικών εισαγωγής ρυζιού και θραυσμάτων ρυζιού που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 1006, στο πλαίσιο του καθεστώτος που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) 2352/97, αναστέλλεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 1997».

Η ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

26 Με δύο προσφυγές που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου αντιστοίχως στις 24 Φεβρουαρίου 1998 (Τ-32/98) και στις 6 Μαρτίου 1998 (Τ-41/98), οι Ολλανδικές Αντίλλες ζήτησαν, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230 ΕΚ), την ακύρωση των κανονισμών 2352/97 και 2494/97.

27 Με διατάξεις του προέδρου του τετάρτου τμήματος του Πρωτοδικείου, της 1ης και της 10ης Ιουλίου 1998, επετράπη στο Βασίλειο της Ισπανίας να παρέμβει σε αμφότερες τις υποθέσεις υπέρ των αιτημάτων της Επιτροπής.

28 Το Πρωτοδικείο αποφάσισε να συνεκδικάσει τις δύο υποθέσεις προς έκδοση της αποφάσεως κατά της οποίας ασκήθηκε η αναίρεση.

29 Οι Ολλανδικές Αντίλλες ζήτησαν την ακύρωση των κανονισμών 2352/97 και 2494/97. Η Επιτροπή και το Βασίλειο της Ισπανίας ζήτησαν την απόρριψη των προσφυγών ως απαραδέκτων, καθόσον οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν είχαν, κατά την Επιτροπή, δικαίωμα να ασκήσουν τις προσφυγές τους ούτε βάσει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ούτε βάσει του τετάρτου εδαφίου της ιδίας διατάξεως, ή, τουλάχιστον, ως αβασίμων.

Επί του παραδεκτού των προσφυγών ενώπιον του Πρωτοδικείου

30 Αφενός, με τις σκέψεις 42 και 43 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε τις προσφυγές των Ολλανδικών Αντιλλών απαράδεκτες στο μέτρο που στηρίζονταν στο άρθρο 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

31 Αφετέρου, με τις σκέψεις 50 έως 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή και έκρινε τις προσφυγές παραδεκτές στο μέτρο που στηρίζονταν στο άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, με το ακόλουθο σκεπτικό:

«50 Όσον αφορά, καταρχάς, το αν οι [...] κανονισμοί [2352/97 και 2494/97] αφορούν ατομικά [τις Ολλανδικές Αντίλλες], πρέπει να υπομνησθεί ότι, για να

μπορεί να θεωρηθεί ότι μια πράξη γενικής εφαρμογής εκδοθείσα από κοινοτικό όργανο αφορά ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ατομικά, πρέπει το πρόσωπο αυτό να θίγεται από την επίμαχη πράξη λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων ιδιοτήτων του ή λόγω πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση προς κάθε άλλο πρόσωπο ([...] αποφάσεις [του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62,] Plaumann κατά Επιτροπής [Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937] και [της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89] Codorniu κατά Συμβουλίου [Συλλογή 1994, σ. I-1853,] σκέψη 20· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-12/93, CCE de Vittel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1247, σκέψη 36, και της 17ης Ιουνίου 1998, T-135/96, UEAPME κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. II-2335, σκέψη 69, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 1997, T-122/96, Federolio κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1559, σκέψη 59).

51 Πρέπει να υπομνησθεί συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία, το γεγονός ότι η Επιτροπή υποχρεούται, δυνάμει ειδικών διατάξεων, να λαμβάνει υπόψη τις συνέπειες της πράξεως που προτίθεται να εκδώσει για την κατάσταση ορισμένων ιδιωτών μπορεί να εξατομικεύσει τους ιδιώτες αυτούς (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, και της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477· [...] απόφαση του Πρωτοδικείου [της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, T-480/93 και T-483/93,] Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 67, και απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Φεβρουαρίου 1999, C-390/95 P, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-769, σκέψεις 25 έως 30).

52 Στην υπό κρίση περίπτωση, ο κανονισμός 2352/97 και ο εκτελεστικός αυτού κανονισμός 2494/97 εκδόθηκαν βάσει του άρθρου 109 της αποφάσεως ΥΧΕ, η παράγραφος 1 του οποίου προβλέπει ότι επιτρέπεται στην Επιτροπή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να λαμβάνει μέτρα διασφαλίσεως.

53 Η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου 109 ορίζει ότι, "για την εφαρμογή της παραγράφου 1, πρέπει κατά προτεραιότητα να επιλεγούν τα μέτρα που

δημιουργούν τις ελάχιστες διαταραχές στη λειτουργία της σύνδεσης και της Κοινότητας. Τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα απολύτως αναγκαία όρια για την αντιμετώπιση των δυσχερειών που προκύπτουν".

54 Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι, όταν η Επιτροπή σχεδιάζει τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως βάσει του άρθρου 109, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΥΧΕ, υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη της τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει η απόφασή της για την οικονομία της υπερπόντιας χώρας ή εδάφους που αφορούν τα μέτρα αυτά καθώς και για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις (προμνησθείσα απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 70).

55 [Οι Ολλανδικές Αντίλλες περιλαμβάνονται] μεταξύ των ΥΧΕ που μνημονεύονται ρητώς στο παράρτημα IV της Συνθήκης και στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του τετάρτου μέρους της Συνθήκης, που αφορά τη σύνδεση των ΥΧΕ με την Κοινότητα. Δυνάμει του άρθρου 109, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΥΧΕ, η Επιτροπή ήταν, συνεπώς, υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλομένων κανονισμών, την ιδιαίτερη κατάσταση [των Ολλανδικών Αντιλλών], ιδίως δε καθόσον ήταν προβλεπτό ότι οι αρνητικές επιπτώσεις των ληφθέντων μέτρων θα γίνονταν αισθητές κυρίως στο έδαφ[ός τους]. Πράγματι, κατά τον χρόνο εκδόσεως των [...] κανονισμών [2352/97 και 2494/97], η Επιτροπή γνώριζε, όπως, εξάλλου, παραδέχθηκε τόσο στα υπομνήματά της όσο και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το μεγαλύτερο μέρος του εισαγομένου στην Κοινότητα ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ προερχόταν από τις Ολλανδικές Αντίλλες.

56 Δεδομένου ότι [οι Ολλανδικές Αντίλλες] απολάμβαν[αν] ειδικής προστασίας από το κοινοτικό δίκαιο κατά τον χρόνο κατά τον οποίο η Επιτροπή εξέδωσε τους [...] κανονισμούς [2352/97 και 2494/97], οι κανονισμοί αυτοί [τις] θίγουν

[...] λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως που [τις] χαρακτηρίζει σε σχέση προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο (προμνησθείσες αποφάσεις Plaumann κατά Επιτροπής, σ. 942, Πειραϊκή-Πατραϊκή [κ.λπ. κατά Επιτροπής], σκέψεις 28 έως 31, και της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 28). Κατά συνέπεια, οι [...] κανονισμοί [2352/97 και 2494/97] αφορούν ατομικά [τις Ολλανδικές Αντίλλες] κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.

57 Ασφαλώς, όπως τονίζει η Επιτροπή, για να γίνει δεκτό ότι μια κοινοτική πράξη αφορά ατομικά έναν φορέα τοπικής αυτοδιοικήσεως κράτους μέλους δεν αρκεί να αποδειχθεί ότι η εφαρμογή ή η εκτέλεση της πράξεως είναι ικανή να επηρεάσει τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στο έδαφός του (βλ. [...] διατάξεις [του Πρωτοδικείου της 16ης Ιουνίου 1998, Τ-238/97,] Comunidad Autónoma de Cantabria κατά Συμβουλίου [Συλλογή 1998, σ. II-2271], σκέψεις 49 και 50, και [της 23ης Οκτωβρίου 1998,Τ-609/97] Regione Puglia κατά Επιτροπής και Ισπανίας [Συλλογή 1998, σ. II-4051] σκέψεις 21 και 22). Ωστόσο, στην υπό κρίση περίπτωση, οι [...] κανονισμοί [2352/97 και 2494/97] αφορούν ατομικά [τις Ολλανδικές Αντίλλες] στο μέτρο που η Επιτροπή, όταν σχεδίαζε να τους εκδώσει, ήταν υποχρεωμένη να λάβει ειδικά υπόψη της την κατάσταση [των Ολλανδικών Αντιλλών], δυνάμει του άρθρου 109, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΥΧΕ.

58 Όσον αφορά, στη συνέχεια, το έννομο συμφέρον [των Ολλανδικών Αντιλλών] προς ακύρωση των [...] κανονισμών [2352/97 και 2494/97], η ύπαρξή του δεν μπορεί να αποκλειστεί με μόνη αιτιολογία ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών διαθέτει αυτοτελές δικαίωμα προσφυγής δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, σε άλλους τομείς, η συνύπαρξη του εννόμου συμφέροντος του κράτους μέλους και του εννόμου συμφέροντος ενός από τους φορείς αυτούς προς προσβολή της ιδίας πράξεως δεν οδήγησε το Πρωτοδικείο να θεωρήσει ότι το έννομο συμφέρον του περιφερειακού φορέα δεν επαρκούσε προς δικαιολόγηση του παραδεκτού της προσφυγής ακυρώσεως που είχε ασκηθεί βάσει του άρθρου 173,

τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης (βλ. [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, T-214/95] Vlaams Gewest κατά Επιτροπής [Συλλογή 1998, σ. II-717], σκέψη 30, και [...] της 15ης Δεκεμβρίου 1999, T-132/96 και T-143/96, Freistaat Sachsen και Volkswagen κατά Επιτροπής [Συλλογή 1999, σ. II-3663], σκέψη 92). Ούτε το γεγονός ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών θα μπορούσε να έχει κινήσει, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 5, του παραρτήματος IV της αποφάσεως ΥΧΕ, την ειδική διαδικασία προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου κατά των [...] κανονισμών [2352/97 και 2494/97] μπορεί να επηρεάσει την ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος [των Ολλανδικών Αντιλλών] εν προκειμένω.

59 [...]

60 Όσον αφορά, τέλος, το κατά πόσον οι [...] κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 αφορούν [τις Ολλανδικές Αντίλλες] άμεσα, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο κανονισμός 2352/97 περιέχει πλήρη ρύθμιση η οποία δεν αφήνει κανένα περιθώριο εκτιμήσεως στις αρχές των κρατών μελών. Πράγματι, για το ρύζι καταγωγής ΥΧΕ, ο κανονισμός αυτός καθορίζει, κατά τρόπο δεσμευτικό, τον μηχανισμό αιτήσεως και εκδόσεως πιστοποιητικών εισαγωγής και, επιπλέον, εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να αναστείλει την έκδοσή τους σε περίπτωση υπερβάσεως μιας ποσοστώσεως που ο ίδιος καθορίζει και αισθητών διαταραχών της αγοράς. Συνεπώς, ο κανονισμός 2352/97 αφορά άμεσα [τις Ολλανδικές Αντίλλες] (βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Μαΐου 1971, 41/70 έως 44/70, International Fruit Company κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 781, σκέψεις 23 έως 28, και της 23ης Απριλίου 1986, 294/83, Les Verts κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1986, σ. 1339, σκέψη 31).

61 [Τις Ολλανδικές Αντίλλες] αφορά άμεσα και ο κανονισμός 2494/97, καθόσον ο κανονισμός αυτός αποκλείει την έκδοση πιστοποιητικών εισαγωγής για το ρύζι που υπάγεται στον κωδικό ΣΟ 1006 και κατάγεται από τις ΥΧΕ όσον αφορά τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν μετά τις 3 Δεκεμβρίου 1997 και αναστέλλει έως τις 31 Δεκεμβρίου 1997 την κατάθεση νέων αιτήσεων εκδόσεως πιστοποιητικών εισαγωγής για το ρύζι αυτής της καταγωγής.

62 Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι υπό κρίση προσφυγές πρέπει να κριθούν παραδεκτές.»

Επί του βασίμου των ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγών

32 Στην υπόθεση Τ-32/98, οι Ολλανδικές Αντίλλες προέβαλαν δέκα λόγους προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως του κανονισμού 2352/97. Στην υπόθεση Τ-41/98, ζήτησαν την ακύρωση του κανονισμού 2494/97 επικαλούμενες το παράνομο του κανονισμού 2352/97 βάσει των ίδιων λόγων ακυρώσεως με εκείνους που προέβαλαν στο πλαίσιο της υποθέσεως Τ-32/98.

33 Στις σκέψεις 73 έως 87 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε βάσιμο τον έβδομο λόγο ακυρώσεως που προέβαλαν οι Ολλανδικές Αντίλλες και ο οποίος αντλείτο από την παράβαση του άρθρου 109, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΥΧΕ. Συγκεκριμένα, θεώρησε ότι, αντίθετα προς τις επιταγές της διατάξεως αυτής, η Επιτροπή δεν απέδειξε την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του όγκου των εισαγωγών από τις ΥΧΕ κατ' εφαρμογήν της αποφάσεως ΥΧΕ και ενδεχομένων σοβαρών διαταραχών που είχαν διαπιστωθεί στην κοινοτική αγορά ρυζιού.

34 Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η παράλειψη αυτή οφειλόταν σε νομική πλάνη και, ως εκ τούτου, ακύρωσε τον κανονισμό 2352/97 και, συνακολούθως, τον κανονισμό 2494/97.

Η αίτηση αναιρέσεως

35 Με την αίτηση αναιρέσεως, προς στήριξη της οποίας επικαλείται τέσσερις λόγους αναιρέσεως, η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία και από το Συμβούλιο, ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ανάιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— κυρίως, να αποφανθεί το ίδιο επί της υπό παρούσας υποθέσεως και να κρίνει απαράδεκτες τις προσφυγές περί ακυρώσεως των κανονισμών 2352/97 και 2494/97·

— επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου·

— να καταδικάσει τις Ολλανδικές Αντίλλες στα δικαστικά έξοδα τόσο της ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και της κατ' αναίρεση διαδικασίας.

36 Οι Ολλανδικές Αντίλλες ζητούν από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη ή, τουλάχιστον, ως αβάσιμη και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

37 Το Βασίλειο της Ισπανίας ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση·

— κυρίως, να αποφανθεί το ίδιο επί της υπό παρούσας υποθέσεως και να κρίνει απαράδεκτες τις προσφυγές περί ακυρώσεως των κανονισμών 2352/97 και 2494/97 και, επικουρικώς, να κρίνει νόμιμους τους εν λόγω κανονισμούς·

— επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου·

— να καταδικάσει τις Ολλανδικές Αντίλλες στα δικαστικά έξοδα.

Επί του αιτήματος επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας

38 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2002, αφού ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του.

39 Με έγγραφο της 25ης Σεπτεμβρίου 2002, η Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών ζήτησε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας. Προς στήριξη του αιτήματός της, ισχυρίζεται ότι οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 μνημονεύουν ονομαστικώς τις Ολλανδικές Αντίλλες, σε αντίθεση προς τις πράξεις που αποτελούσαν το αντικείμενο της αποφάσεως της 22ας Νοεμβρίου 2001 στην υπόθεση C-452/98, Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2001, σ. I-8973), επί της οποίας ο γενικός εισαγγελέας θεμελιώνει τις προτάσεις του. Κατά την Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών, η περίσταση αυτή, την οποία ο γενικός εισαγγελέας δεν έλαβε υπόψη του αναπτύσσοντας τις προτάσεις του στην υπό κρίση υπόθεση, καταδεικνύει ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες διακρίνονται σαφώς από τις λοιπές ΥΧΕ και έχει σημασία για το αν οι εν λόγω κανονισμοί αφορούν τις Ολλανδικές Αντίλλες ατομικά.

40 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν προτάσεως του γενικού εισαγγελέα ή, ακόμη, κατόπιν αιτήσεως των διαδίκων, μπορεί να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Κανονισμού Διαδικασίας, εφόσον κρίνει ότι δεν έχει επαρκώς διαφωτιστεί επί της υποθέσεως ή ότι η υπόθεση πρέπει να επιλυθεί βάσει επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων (βλ. τις αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 2000, C-270/97 και C-271/97, Deutsche Post, Συλλογή 2000, σ. I-929, σκέψη 30, και της 18ης Ιουνίου 2002, C-299/99, Philips, Συλλογή 2002, σ. I-5475, σκέψη 20).

41 Το Δικαστήριο, μετά την υποβολή του αιτήματος της Κυβερνήσεως των Ολλανδικών Αντιλλών περί επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας και τη σχετική απάντηση της Επιτροπής, αποφάσισε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να απορρίψει το αίτημα αυτό.

42 Η απόφαση αυτή του Δικαστηρίου να μη δοθεί συνέχεια στο αίτημα της Κυβερνήσεως των Ολλανδικών Αντιλλών κοινοποιήθηκε στην τελευταία με έγγραφο της 22ας Ιανουαρίου 2003.

43 Το Δικαστήριο θεώρησε ότι επί του ζητήματος κατά πόσον οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 αφορούσαν ή όχι ατομικά τις Ολλανδικές Αντίλλες είχαν συζητήσει εκτενώς οι διάδικοι τόσο μέσω των γραπτών υπομνημάτων τους όσο και κατά την προφορική διαδικασία και ότι διέθετε όλα τα στοιχεία που του ήταν απαραίτητα ώστε να αποφανθεί επί της υπό κρίση αιτήσεως ακυρώσεως.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση του κοινοτικού δικαίου συνιστάμενη στο ότι το Πρωτοδικείο θεώρησε ότι οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 αφορούν ατομικά τις Ολλανδικές Αντίλλες

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

44 Με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο κακώς θεώρησε ότι από το άρθρο 109, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΥΧΕ απέρρεε ότι η Επιτροπή, εκδίδοντας τους κανονισμούς 2352/97 και 2494/97, είχε υποχρέωση να λάβει υπόψη της την ιδιαίτερη κατάσταση των Ολλανδικών Αντιλλών.

45 Ασφαλώς, στην προμνησθείσα απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε ότι, κατά τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως, η Επιτροπή οφείλει, στο μέτρο που οι περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως δεν την εμποδίζουν, να ενημερώνεται για τις αρνητικές συνέπειες που μπορεί να έχει η απόφασή της στην οικονομία του ενδιαφερομένου κράτους μέλους. Ωστόσο, σε αντίθεση προς την

υπόθεση εκείνη, στην οποία τα μέτρα διασφαλίσεως αφορούσαν τις εισαγωγές από ένα μόνον κράτος μέλος, η υπό κρίση υπόθεση χαρακτηρίζεται από το ότι οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 εφαρμόζονται στις εισαγωγές από όλες τις ΥΧΕ και όχι μόνο στις εισαγωγές από τις Ολλανδικές Αντίλλες, οπότε, κατά την Επιτροπή, η ίδια δεν μπορούσε να ενημερωθεί για τις τυχόν επιπτώσεις των σχεδιαζομένων μέτρων παρά μόνο γενικώς, για όλες τις ΥΧΕ συνολικώς λαμβανόμενες και για την εν γένει λειτουργία της συνδέσεως μεταξύ των ΥΧΕ και της Κοινότητας.

46 Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η διατύπωση του άρθρου 109, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΥΧΕ, σύμφωνα με την οποία η ίδια οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις τυχόν επιπτώσεις στη λειτουργία της Κοινότητας, καταδεικνύει ότι υποχρεούται να εξετάζει τόσο τις συνέπειες του μέτρου για τη λειτουργία αυτής καθαυτήν της συνδέσεως μεταξύ των ΥΧΕ και της Κοινότητας όσο και τις συνέπειές του για τη λειτουργία της Κοινότητας.

47 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η προμνησθείσα απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, ουδόλως αποδυναμώνει την ανάλυση αυτή, καθόσον αντικείμενο της υποθέσεως εκείνης αποτελούσε απόφαση η οποία αφορούσε ρητώς μόνον τις εισαγωγές ρυζιού από τις Ολλανδικές Αντίλλες.

48 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, αν το Δικαστήριο θεωρήσει ότι το άρθρο 109, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΥΧΕ έχει την έννοια ότι οι κανονισμοί που εφαρμόζονται στο σύνολο των ΥΧΕ αφορούν ατομικά κάθε ΥΧΕ, τότε οι ΥΧΕ θα μπορούν να επικαλούνται δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής ανάλογο με εκείνο που αναγνωρίζεται στα κράτη μέλη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Μια τέτοια ερμηνεία θα ήταν αντίθετη προς την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία, για να θεωρηθεί ότι μια πράξη αφορά ένα

πρόσωπο ατομικά, δεν αρκεί να ανήκει το πρόσωπο αυτό σε ένα κλειστό κύκλο υποκειμένων δικαίου.

49 Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα προέρχεται από μία και μόνη ΥΧΕ δεν αρκεί για να συναχθεί ότι η οικονομία αυτής της ΥΧΕ πλήττεται σοβαρότερα από την οικονομία μιας άλλης ΥΧΕ. Το Πρωτοδικείο ακολούθησε εσφαλμένη συλλογιστική κάνοντας χρήση του κριτηρίου αυτού προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον οι αρνητικές συνέπειες των κανονισμών 2352/97 και 2494/97 γίνονταν αισθητές κυρίως στο έδαφος των Ολλανδικών Αντιλλών.

50 Η Ισπανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, αντίθετα προς την προμνησθείσα απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, η οποία είχε σχέση με μέτρα διασφαλίσεως αφορώντα τις εισαγωγές ρυζιού καταγωγής Ολλανδικών Αντιλλών, οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 δεν εξατομικεύουν τις Ολλανδικές Αντίλλες σε σχέση προς τις λοιπές ΥΧΕ. Κατά την κυβέρνηση αυτή, οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν απέδειξαν ότι διέφεραν από τις άλλες ΥΧΕ, στις οποίες επίσης απευθύνονταν οι εν λόγω κανονισμοί. Το γεγονός ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες εξήγαν προς την Κοινότητα μεγαλύτερες ποσότητες ρυζιού απ' ό,τι οι λοιπές ΥΧΕ δεν αρκεί για να τις εξατομικεύσει σε σχέση προς τις τελευταίες.

51 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, ακόμα και αν το Πρωτοδικείο ορθώς στήριξε την απόφασή του στις προμνησθείσες αποφάσεις Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής και της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, δεν μπορούσε να συναγάγει από τις αποφάσεις αυτές ότι η υποχρέωση των κοινοτικών οργάνων να λαμβάνουν υπόψη τους την τυχόν επίπτωση των σχεδιαζομένων μέτρων διασφαλίσεως στην οικονομία μιας ΥΧΕ αποτελεί επαρκή προϋπόθεση ώστε να θεωρηθεί αυτή η ΥΧΕ ως «ενδιαφερόμενο πρόσωπο» κατά την

έννοια αυτής της νομολογίας. Οι Ολλανδικές Αντίλλες έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να αποδείξουν την ύπαρξη ιδιαιτέρων ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που να τις χαρακτηρίζει σε σχέση προς κάθε άλλη ΥΧΕ.

52 Ούτε το γεγονός ότι οι περισσότερες εισαγωγές ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα προέρχονταν από τις Ολλανδικές Αντίλλες αρκεί για να τις εξατομικεύσει σε σχέση προς τις άλλες ΥΧΕ που παράγουν ρύζι, όπως το Μονσερράτ και οι Νήσοι Τερκς και Κάικος. Η περίσταση αυτή δεν συνεπάγεται αναγκαστικά ότι η οικονομία τους πλήττεται βαρύτερα απ' ό,τι η οικονομία μιας άλλης ΥΧΕ.

53 Η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει, τελικά, ότι είναι μεν αληθές ότι οι οικονομικές συνέπειες λαμβάνονται υπόψη στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου κατά την εξέταση του παραδεκτού των προσφυγών που ασκούνται από ιδιώτες, δεν αρκεί όμως ορισμένοι επιχειρηματίες να θίγονται οικονομικώς από μια πράξη περισσότερο απ' ό,τι οι ανταγωνιστές τους για να θεωρηθεί ότι η εν λόγω πράξη τούς αφορά ατομικά. Συνεπώς, το γεγονός ότι μια πράξη μπορεί να αφορά ακόμα και ένα περιορισμένο αριθμό προσώπων, ή ακόμα και ένα μόνον πρόσωπο λόγω της αντικειμενικής ιδιότητάς του, όπως, π.χ., η ιδιότητα του κύριου εξαγωγέα ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι η πράξη αυτή αφορά ατομικά το εν λόγω πρόσωπο ή τα εν λόγω πρόσωπα.

54 Το Συμβούλιο θεωρεί ότι, προκειμένου να κρίνει αν οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 αφορούν ατομικά την Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών, το Πρωτοδικείο κακώς θεώρησε ότι από το άρθρο 109, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΥΧΕ απέρρεε υποχρέωση της Επιτροπής να λάβει υπόψη της την ιδιαίτερη κατάσταση των Ολλανδικών Αντιλλών. Από την κοινοτική νομολογία δεν μπορεί να συναχθεί τέτοια υποχρέωση.

55 Κατά το Συμβούλιο, το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα προερχόταν από τις Ολλανδικές Αντίλλες, το οποίο επικαλέστηκε και το Πρωτοδικείο προκειμένου να θεωρήσει ότι οι επίδικοι κανονισμοί αφορούσαν ατομικά τις Ολλανδικές Αντίλλες, δεν επιτρέπει τη διάκριση των τελευταίων από τις λοιπές ΥΧΕ ώστε να θεωρηθεί ότι οι εν λόγω κανονισμοί αφορούν τις Ολλανδικές Αντίλλες ατομικά. Κατά το Συμβούλιο, το ότι οι περισσότερες εισαγωγές προέρχονται από μία ΥΧΕ δεν συνεπάγεται αναγκαστικά ότι η οικονομία της πλήττεται βαρύτερα απ' ό,τι η οικονομία μιας άλλης ΥΧΕ. Στην υπό κρίση περίπτωση, οι αρνητικές συνέπειες κάλλιστα θα μπορούσαν να είναι περισσότερο αισθητές σε ένα μικρό έδαφος όπως το Μονσερράτ ή οι Νήσοι Τερκς και Κάικος.

56 Η Κυβέρνηση των Ολλανδικών Αντιλλών ζητεί την απόρριψη αυτού του λόγου αναιρέσεως.

57 Κατά την κυβέρνηση αυτή, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η Επιτροπή, όταν λαμβάνει μέτρα διασφαλίσεως, οφείλει να ενημερώνεται για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η απόφασή της για την οικονομία της ΥΧΕ την οποία αφορούν τα μέτρα (βλ. προμνησθείσα απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 25 και 26). Συνεπώς, η νομολογία αυτή επιβάλλει στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη της την οικονομία των ΥΧΕ που πλήττονται από το σχεδιαζόμενο μέτρο διασφαλίσεως, ανεξαρτήτως του αν το μέτρο αυτό θίγει μία μόνον ή πλείονες ΥΧΕ.

58 Η θέση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία δεν απαιτείται να εξετάζει παρά «γενικώς, για όλες τις ΥΧΕ συνολικώς λαμβανόμενες», τις τυχόν επιπτώσεις ενός μέτρου που σχεδιάζει να λάβει οδηγεί σε απαράδεκτες καταστάσεις. Η Επιτροπή θα

μπορούσε έτσι να καταστρέψει ολοσχερώς την οικονομία μιας και μόνης ΥΧΕ με μέτρο διασφαλίσεως του οποίου οι επιπτώσεις θα μπορούσαν να εμφανίζονται μηδαμηνές «γενικώς, για όλες τις ΥΧΕ συνολικώς λαμβανόμενες», διότι οι λοιπές ΥΧΕ δεν εξάγουν προς την Κοινότητα τα προϊόντα τα οποία αφορά το εν λόγω μέτρο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

59 Πρέπει να υπομνησθεί ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες, καθόσον έχουν νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το ολλανδικό εσωτερικό δίκαιο, μπορούν, κατ' αρχήν, να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως σύμφωνα με το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, σύμφωνα με το οποίο κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να ασκήσει προσφυγή κατά των αποφάσεων των οποίων είναι αποδέκτης και κατά των αποφάσεων που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά.

60 Εν προκειμένω, η Επιτροπή, εκδίδοντας τους κανονισμούς 2352/97 και 2494/97, έλαβε μέτρα γενικής ισχύος, εφαρμοζόμενα αδιακρίτως επί των εισαγωγών ρυζιού από όλες τις ΥΧΕ στην Κοινότητα.

61 Στην έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2352/97 κατονομάζονται μεν οι Ολλανδικές Αντίλλες, από το άρθρο 1 όμως του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται στο σύνολο των εισαγωγών ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα.

62 Εξάλλου, από την έβδομη και την όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2352/97 προκύπτει ότι η ρητή μνεία της αποφάσεως των Ολλανδικών Αντιλλών να θεσπίσουν ελάχιστη τιμή για τις εξαγωγές ρυζιού καταγωγής αυτής της ΥΧΕ προς την Κοινότητα είχε ως σκοπό να υπογραμμίσει ότι η απόφαση αυτή περιοριζόταν σε μία μόνον ΥΧΕ και ταυτόχρονα να δηλώσει ότι η ως άνω απόφαση δεν καθιστούσε περιττή τη λήψη των επιδίκων μέτρων διασφαλίσεως που αποτελούσαν το αντικείμενο του εν λόγω κανονισμού.

63 Κατά συνέπεια, οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 έχουν, ως εκ της φύσεώς τους, γενική ισχύ και δεν συνιστούν αποφάσεις κατά την έννοια του άρθρου 189 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 249 ΕΚ).

64 Πρέπει, ωστόσο, να εξεταστεί μήπως, παρά τη γενική ισχύ των κανονισμών αυτών, μπορεί να θεωρηθεί ότι οι κανονισμοί αυτοί αφορούν τις Ολλανδικές Αντίλλες άμεσα και ατομικά. Πράγματι, παρά τη γενική ισχύ μιας πράξεως, δεν αποκλείεται η πράξη αυτή να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (βλ. προμνησθείσα απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 19).

65 Κατά πάγια νομολογία, μια πράξη γενικής ισχύος όπως οι κανονισμοί μπορεί να αφορά ατομικώς φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνον αν τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων ιδιοτήτων τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-451/98, Antillean Rice Mills κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-8949, σκέψη 49, της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 36, και της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-312/00 P, Επιτροπή κατά Camar και Tico, Συλλογή 2002, σ. I-11355, σκέψη 73).

66 Πρώτον, ως προς τις ιδιαίτερες ιδιότητές τους σε σχέση προς τις λοιπές ΥΧΕ, οι Ολλανδικές Αντίλλες υποστηρίζουν ότι τα μέτρα διασφαλίσεως που θεσπίστηκαν με τους κανονισμούς 2352/97 και 2494/97 επέβαλαν στις εισαγωγές ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα δραστικούς περιορισμούς και υπογραμμίζουν ότι το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα προερχόταν από τις Ολλανδικές Αντίλλες.

67 Είναι μεν αληθές ότι η λήψη μέτρων διασφαλίσεως επηρεάζει τον τομέα της βιομηχανίας ρυζιού στις Ολλανδικές Αντίλλες και ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως των κανονισμών 2352/97 και 2494/97, το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ στην Κοινότητα προερχόταν από τις Ολλανδικές Αντίλλες, πλην όμως ο εν λόγω τομέας αντιπροσώπευε το 1996, ήτοι κατά το έτος που ελήφθη ως έτος αναφοράς για να αποφασιστεί αν θα λαμβάνονταν εν προκειμένω τα επίδικα μέτρα διασφαλίσεως, μόνον το 0,9 % του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος των Ολλανδικών Αντιλλών. Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν ήταν, τουλάχιστον κατά τον χρόνο εκδόσεως των κανονισμών 2352/97 και 2494/97, η μοναδική ΥΧΕ παραγωγός ρυζιού.

68 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν αποδεικνύεται ούτε ότι οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 είχαν δυσμενείς συνέπειες για ένα σημαντικό τομέα της οικονομίας των Ολλανδικών Αντιλλών εν αντιθέσει προς κάθε άλλη ΥΧΕ ούτε ότι τα μέτρα διασφαλίσεως τις έθιξαν λόγω ιδιοτήτων που τις διακρίνουν σε σχέση με άλλες ΥΧΕ στις οποίες επίσης έχουν εφαρμογή οι εν λόγω κανονισμοί.

69 Εν πάση περιπτώσει, το γενικό συμφέρον που μια ΥΧΕ, ως αρμόδια οντότητα για τα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής φύσεως στο έδαφός της, μπορεί να έχει σχε-

τικά με την επίτευξη ευνοϊκού αποτελέσματος για την οικονομική ευημερία της δεν αρκεί από μόνο του για να θεωρηθεί ότι οι διατάξεις των κανονισμών 2352/97 και 2494/97 την αφορούν κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, ούτε — κατά μείζονα λόγο — ότι την αφορούν ατομικά (βλ. προμνησθείσα απόφαση Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 64).

70 Οι Ολλανδικές Αντίλλες, συνεπώς, δεν απέδειξαν ότι οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 τις αφορούν, λόγω ιδιαιτέρων ιδιοτήτων, ατομικά.

71 Όσον αφορά, δεύτερον, το κατά πόσον οι Ολλανδικές Αντίλλες βρίσκονταν σε πραγματική κατάσταση η οποία τις χαρακτήριζε σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και τις εξατομίκευε κατά τρόπο ανάλογο με εκείνον του αποδέκτη, οι Ολλανδικές Αντίλλες ισχυρίζονται ότι εξήγαν τη μεγαλύτερη ποσότητα ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ προς την Κοινότητα και ότι, κατά τον χρόνο της εκδόσεως των κανονισμών 2352/97 και 2494/97, η Επιτροπή γνώριζε την ιδιαίτερη αυτή κατάσταση και όφειλε, συνεπώς, να τη λάβει υπόψη της για να εκτιμήσει τις συνέπειες των σχεδιαζομένων μέτρων διασφαλίσεως για την οικονομία των Ολλανδικών Αντιλλών.

72 Συναφώς, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι το γεγονός ότι το Συμβούλιο ή η Επιτροπή υποχρεούνται, δυνάμει ειδικών διατάξεων, να λαμβάνουν υπόψη τις συνέπειες τις οποίες η πράξη που σχεδιάζουν να εκδώσουν μπορεί να έχει επί της καταστάσεως ορισμένων ιδιωτών μπορεί να εξατομικεύει τους ιδιώτες αυτούς (βλ. προμνησθείσες αποφάσεις Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 28 και 31, της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 25, και Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 67).

73 Έτσι, όταν η Επιτροπή σχεδιάζει να λάβει μέτρα διασφαλίσεως βάσει του άρθρου 109, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΥΧΕ, πρέπει, στο μέτρο που οι περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως δεν την εμποδίζουν, να ενημερώνεται για τις αρνητικές συνέπειες που μπορεί να έχει η απόφασή της για την οικονομία των ΥΧΕ τις οποίες αφορούν τα μέτρα διασφαλίσεως καθώς και για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις (βλ. προμνησθείσες αποφάσεις της 11ης Φεβρουαρίου 1999, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 26, και Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 68).

74 Ωστόσο, από την προμνησθείσα απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής προκύπτει ότι η διαπίστωση της υπάρξεως της εν λόγω υποχρεώσεως δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι τα μέτρα αυτά αφορούν ατομικά τις εν λόγω ΥΧΕ και επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης (βλ. απόφαση Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 70).

75 Πράγματι, το Δικαστήριο, αφού διαπίστωσε, με τη σκέψη 28 της προμνησθείσας αποφάσεως Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, ότι η Επιτροπή είχε την υποχρέωση να ενημερωθεί για τις αρνητικές συνέπειες που μπορούσε να έχει η απόφασή της για την οικονομία του συγκεκριμένου κράτους μέλους και των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, συνήγαγε από τη διαπίστωση αυτή και μόνον ότι η απόφαση αφορούσε ατομικά όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης. Αντιθέτως, έκρινε ότι η επίδικη απόφαση αφορούσε ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, μόνον τις επιχειρήσεις εκείνες που είχαν ήδη συνάψει συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση, συμπίπτουσα με την περίοδο εφαρμογής της επίδικης αποφάσεως, εμποδίστηκε εν όλω ή εν μέρει (βλ. προμνησθείσες αποφάσεις Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 28, 31 και 32, και Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 71).

76 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διαπίστωση ότι η Επιτροπή όφειλε, κατά την έκδοση των κανονισμών 2352/97 και 2494/97, να λάβει υπόψη της, στο μέτρο που οι περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως δεν την εμπόδιζαν, τις αρνητικές συνέπειες τις οποίες οι εν λόγω κανονισμοί μπορούσαν να έχουν για την οικονομία των ΥΧΕ τις οποίες αφορούσαν οι κανονισμοί καθώς και για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ουδόλως απαλλάσσει τις Ολλανδικές Αντίλλες από την υποχρέωση να αποδείξουν ότι οι κανονισμοί αυτοί τις θίγουν λόγω μιας πραγματικής καταστάσεως που τις χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο.

77 Το γεγονός ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες εξήγαν μακράν τη μεγαλύτερη ποσότητα ρυζιού καταγωγής ΥΧΕ προς την Κοινότητα δεν είναι ικανό να τις διακρίνει από κάθε άλλη ΥΧΕ. Πράγματι, ακόμα κι αν αποδειχθεί ότι τα μέτρα διασφαλίσεως που προβλέπουν οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 μπορούν να έχουν σοβαρές κοινωνικοοικονομικές συνέπειες για τις Ολλανδικές Αντίλλες, παρεμφερείς συνέπειες υφίστανται και οι λοιπές ΥΧΕ.

78 Η σχετική εν προκειμένω οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή η μεταποίηση εντός των ΥΧΕ ρυζιού προελεύσεως τρίτων χωρών, είναι εμπορική δραστηριότητα η οποία, ανά πάσα στιγμή, μπορεί να ασκηθεί από οποιονδήποτε επιχειρηματία σε οποιαδήποτε ΥΧΕ. Εργοστάσια μεταποιήσεως ρυζιού υπάρχουν επίσης σε άλλες ΥΧΕ εκτός από τις Ολλανδικές Αντίλλες, δηλαδή στο Μονσερράτ και στις Νήσους Τερκς και Κάικος. Μια τέτοια οικονομική δραστηριότητα, επομένως, δεν μπορεί να χαρακτηρίσει τις Ολλανδικές Αντίλλες σε σχέση με κάθε άλλη ΥΧΕ.

79 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επηρεαζόμενες λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τις χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και έτσι τις εξατομικεύει.

80 Συνεπώς, κακώς έκρινε το Πρωτοδικείο ότι οι κανονισμοί 2352/97 και 2494/97 τις αφορούσαν ατομικά.

81 Επομένως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί.

Επί των προσφυγών που ασκήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου

82 Κατά το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, αν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου, μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς αν αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση.

83 Συναφώς, πρέπει αφενός να υπομνησθεί ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν μπορούν να ασκήσουν παραδεκτώς προσφυγή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης (βλ. προμνησθείσα απόφαση Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 50).

84 Αφετέρου, από τις σκέψεις 59 έως 80 της παρούσας αποφάσεως προκύπτει ότι οι Ολλανδικές Αντίλλες δεν νομιμοποιούνται ενεργητικώς ούτε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.

85 Επομένως, οι προσφυγές που ασκήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες.

Επί των δικαστικών εξόδων

86 Κατά το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αποφαίνεται και επί των δικαστικών εξόδων.

87 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, που έχει εφαρμογή στην κατ' αναίρεση διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

88 Η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστούν οι Ολλανδικές Αντίλλες στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον του Πρωτοδικείου. Επειδή οι Ολλανδικές Αντίλλες ηττήθηκαν κατ' αναίρεση, πρέπει να καταδικαστούν να φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους και τα έξοδα της Επιτροπής τόσο στην ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και στην ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία.

89 Το άρθρο 69, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού ορίζει ότι τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία και το Συμβούλιο θα φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 10ης Φεβρουαρίου 2000, Τ-32/98 και Τ-41/98, Nederlandse Antillen κατά Επιτροπής.

2) Απορρίπτει τις ασκηθείσες από τις Ολλανδικές Αντίλλες προσφυγές ακυρώσεως ως απαράδεκτες.

3) Καταδικάζει τις Ολλανδικές Αντίλλες στα δικαστικά έξοδα τόσο της ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και της κατ' αναίρεση διαδικασίας.

4) Το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Puissochet Schintgen Gulmann

Σκουρής Macken

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Απριλίου 2003.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

J.-P. Puissochet